

Regel in het samenlevingscontract ook vermogensverdeling voor als het ergste gebeurt. Foto: HH

Samenwonen? Denk ook na over uit elkaar gaan

Fiscus coulanter als samenwoners vooraf scheiding regelen

.....
André de Vos
.....

Financieel planners worden vaak ingeschakeld als er iets mis is met de financiën. Gedoe over geld, slechte financiële producten. Maar het is niet allemaal kommer en kwel. Dat de vijftigers Paul van Gulpen en Jet Harincks* na een kwarteeuw samenwonen uit elkaar gaan, is natuurlijk geen reden voor een feestje. Maar de scheiding wordt financieel netjes afgehandeld, terwijl dat helemaal niet hoefde: er stond niets over in het samenlevingscontract.

Paul is een nieuwe liefde tegen het lijf gelopen en wil scheiden. Emotioneel een hard gelag voor Jet, maar ook financieel. Paul heeft een uitstekend inkomen van ruim een ton, exclusief bonus. Jet verdient € 24.000 en dat kan vanwege een chronische ziekte niet veel meer worden. De twee hebben samen een huis, een spaarrekening en een kapitaalverzekering. Op het huis zit geen overwaarde. Na splitsing van het spaargeld en de afgekochte verzekering blijft ervoor Jet € 30.000 over. Te weinig om een nieuw huis te kopen en te kunnen blijven leven zoals ze deed. Maar Jet heeft verder nergens recht op.

'Er was in het samenlevingscontract niets afgesproken over verdeling van inkomen en vermogen',

zegt financieel planner Gaston Hendriks van KapitaalMeester. 'Bij echtparen of geregistreerde partners is alimentatie en partnerpensioen automatisch geregeld, bij samenleven niet. Na een scheiding neemt ieder zijn eigen inkomen, vermogen en pensioen mee.'

Paul wil de scheiding goed regelen. Hendriks moet onderzoeken hoe dat financieel en fiscaal het beste kan. Omdat Jet geen recht heeft op alimentatie, kan een bijdrage van Paul als schenking worden gezien. Paul voelt zich verantwoordelijk voor Jet en beroept zich na ruim twintig jaar samenwonen op 'morele verplichting'. Vanwege die morele plicht is de alimentatie toch aftrekbaar.

Bij wettelijke alimentatie wordt gekeken naar de draagkracht van de betalende partner. Hendriks doet het bij deze vrijwillige alimentatie anders. Hij vraagt Jet hoeveel ze nodig denkt te hebben om tot haar pensioen rond te komen. Ze komen uit op € 1500 per maand, naast de woonlasten.

Het tweede punt is het pensioen

Morele plicht

- **Case:** ex betaalt vrijwillige alimentatie na samenwonen
- **Financiële moraal:** regel scheiding in het samenlevingscontract

van Paul. Als Paul overlijdt, gaat zijn pensioen naar de nieuwe partner van Paul of blijft bij het pensioenfonds. Als de twee getrouwd waren geweest, had Jet partnerpensioen gekregen voor de jaren dat ze samen waren. Hendriks kan nu voor Jet een bijzonder partnerpensioen regelen. 'Maar niet elk pensioenfonds biedt die mogelijkheid', waarschuwt Hendriks. Bij overlijden van Paul krijgt Jet nu toch pensioen. Bijkomend voordeel is dat ze een veel lagere overlijdensrisicoverzekering kan afsluiten op het leven van Paul om haar alimentatierechten veilig te stellen.

Ten slotte wil Paul zijn ex nog een deel van zijn eigen spaargeld meegeven, zodat ze een nieuw huis kan kopen. Daar is geen fiscale oplossing voor. Omdat de twee niets in het contract hebben geregeld, moet Jet schenkbelasting betalen in het hoogste tarief: 30%.

Niet alle scheidingen worden zo keurig afgehandeld, weet Hendriks. Samenwoners zijn daardoor kwetsbaar. 'Die worden anders behandeld dan echtparen of geregistreerde partners. Mensen die al lang samenwonen, hebben vaak niets geregeld voor een scheiding, vinden het onnodig. Maar scheidingen komen ook op latere leeftijd voor. En dan kun je ineens met lege handen staan.'

.....
* **Niet hun echte naam. Gaston Hendriks is lid van de Vereniging Onafhankelijke Financieel Planners.**

